

Katwijk, 8 juli 2026

Geachte colleges van de Duin- en Bollenstreek,

Van harte gefeliciteerd met de vorming van uw nieuwe colleges. Wij wensen u veel succes bij de uitvoering van de ambities voor de komende bestuursperiode.

Afgelopen weken hebben wij kennisgenomen van de vijf coalitieakkoorden voor de periode 2026-2030. De aandacht voor wonen, leefbaarheid, duurzaamheid, bereikbaarheid, recreatie en een aantrekkelijke leefomgeving laat zien dat de gemeenten werken aan een sterke toekomst voor hun inwoners.

Echter tegelijkertijd zijn een aantal zaken onderbelicht en missen we een concrete regionale aanpak om de grote en urgente regionale problemen aan te pakken. Veel van de economische knelpunten die ondernemers dagelijks ervaren, zijn niet alleen lokaal maar vooral ook regionaal van aard. Zij overschrijden gemeentegrenzen, vragen om gezamenlijke keuzes en vereisen een meerjarige uitvoering. Juist daarom is dit het moment om niet alleen lokale ambities vast te leggen, maar ook de gedeelde regionale economische agenda te versterken.

Zonder een tastbare gezamenlijke regionale aanpak worden de urgente problemen die ondernemers dagelijks ervaren niet opgelost. Onze oproep is eenvoudig: borg in de definitieve coalitie- en raadsakkoorden expliciet een gezamenlijke regionale economische uitvoeringsagenda, met concrete projecten, duidelijk eigenaarschap en meetbare resultaten.

Hieronder lichten wij dit graag verder toe aan de hand van concrete en actuele vraagstukken, die de urgentie van een gezamenlijke regionale aanpak illustreren.

Voor de ondernemers in onze regio zijn de belangrijkste vragen zeer concreet: is er voldoende stroom om te kunnen uitbreiden of verduurzamen? Is er ruimte om te ondernemen? Kunnen vergunningen sneller en voorspelbaarder worden behandeld? Is er voldoende personeel beschikbaar? Kan arbeidsmigratie fatsoenlijk en praktisch worden georganiseerd? Is er ruimte voor kwalitatieve groei van toerisme en recreatie? En hoe worden bedrijven geholpen bij de transitie naar een duurzame, circulaire en emissiearme economie?

Op bovenstaande vragen geven de akkoorden ons inziens nog onvoldoende gezamenlijk en concreet antwoord. De regionale economie van de Duin- en Bollenstreek rust op een aantal sterke pijlers: de Greenport/sierteelt, de kennisintensieve maakindustrie, Space, Unmanned Valley, toerisme en recreatie. Het rapport van Bureau BUITEN, Bureau Blaauwberg, de door de colleges eerder vastgestelde uitvoeringsagenda en de Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek 2040 benadrukken dat deze economische kracht alleen behouden en versterkt kan worden door regionale samenwerking, programmatische



uitvoering en concrete projecten. Denk aan energiehubs, remote sensing, verduurzaming van de Greenport, versterking van de kennisintensieve maakindustrie, gezond toerisme, regio-branding en een toekomstbestendige

arbeidsmarkt. Een recent voorbeeld hiervan is het project Toekomst Zeker Telen waar IJzerpoeder als duurzame energiedrager wordt ingezet en waarbij ook de lokale maakindustrie een kans krijgt deze te bouwen en te onderhouden waarmee er ruimte op het net komt om huizen en bedrijven versneld aan te sluiten zonder netverzwaring.

In de nu voorliggende akkoorden herkennen wij bovenstaande thema's maar beperkt en niet als uitvoeringsopgave voor ondernemers en het waarborgen van de zo gewenste brede welvaart. Een belangrijk voorbeeld is netcongestie. Voor bedrijven is dit inmiddels geen abstract duurzaamheidsvraagstuk meer, maar een directe beperking op groei, continuïteit, innovatie en verduurzaming. Bedrijven kunnen niet elektrificeren, uitbreiden, laden, koelen of produceren als netcapaciteit ontbreekt. De regionale uitvoeringsagenda noemt energiehubs als concreet project, maar in de gemeentelijke akkoorden komt deze aanpak nog onvoldoende expliciet en gezamenlijk terug. Juist hier is regionale regie nodig: welke bedrijventerreinen krijgen prioriteit, welke bedrijven doen mee, welke opslag- en opwekcapaciteit is nodig, wie organiseert de businesscase en hoe zorgen gemeenten voor snelle ruimtelijke en vergunning-technische medewerking?

Ook op het gebied van arbeidsmarkt en arbeidsmigratie ontbreekt nog een volwaardige regionale benadering. Arbeidsmigratie wordt in enkele akkoorden benoemd, maar vaak vooral vanuit lokale huisvesting, registratie of beheersing. Voor ondernemers in de sierteelt, horeca, toerisme, logistiek, techniek en zorg is beschikbaarheid van personeel echter een structurele randvoorwaarde. De regio heeft behoefte aan een gezamenlijke aanpak waarin fatsoenlijke huisvesting, registratie, toezicht, werkgeversverantwoordelijkheid én voldoende arbeidscapaciteit samenkomen. Zonder die aanpak komt de uitvoerbaarheid van economische ambities onder druk te staan.

Ook de toeristisch-recreatieve economie vraagt om meer dan lokale beleidskeuzes. De akkoorden benoemen terecht kwaliteit, spreiding, leefbaarheid, strandbeleid, waterrecreatie, evenementen en jaarrond toerisme. Maar voor ondernemers blijft de vraag waar daadwerkelijk ruimte ontstaat voor investeringen in verblijfsrecreatie, indoor voorzieningen, slechtweer-aanbod, horeca, fiets- en wandelstructuren, waterrecreatie en bereikbaarheid. Gezond toerisme vraagt niet alleen om branding, maar ook om investeringsruimte en regionale afstemming. Alleen zo kan deze sector duurzaam blijven bijdragen aan economie en brede welvaart.

Daarnaast verdient waterkwaliteit meer aandacht als economische randvoorwaarde. De Kaderrichtlijn Water, blauwalg, recreatiewater, landbouwemissies en de kwaliteit en kwantiteit van plassen, sloten, vaarten en kustwater raken direct aan landbouw, recreatie, toerisme en leefbaarheid. In enkele akkoorden wordt dit benoemd, maar een gezamenlijke economische en ecologische aanpak ontbreekt nog.

Wat ons vooral opvalt, is het ontbreken van een gedeeld gevoel van urgentie: de opgaven worden globaal benoemd, maar niet als opgaven die om onmiddellijke, regionale actie vragen. Kortom, wij zien een risico dat de vijf gemeenten afzonderlijk waardevolle keuzes maken, maar dat de gezamenlijke economische uitvoeringskracht onvoldoende ontstaat.



Terwijl juist de meerjarige problemen zoals netcongestie, ruimtegebrek, arbeidsmarkt, waterkwaliteit, bereikbaarheid, energiekosten en verduurzaming, niet per gemeente kunnen worden opgelost.

Daarom vragen wij u bij de uitwerking van de akkoorden nadrukkelijk de volgende vragen te stellen:

1. Zijn deze akkoorden gezamenlijk voldoende antwoord op de opgave van de regionale economie?
2. Waar worden de economische prioriteiten van Bureau BUITEN en de Economic Board Duin en Bollenstreek concreet overgenomen? Denk aan een duurzame Greenport, een kennisintensieve maakindustrie, gezond toerisme, regio-branding en onderwijs & arbeidsmarkt.
3. Welke concrete regionale projecten worden in 2026 gestart om ondernemers in de streek te ondersteunen? Denk aan energiehubs op bedrijventerreinen, versnelling van verduurzaming in de Greenport, remote sensing, circulaire reststromen, een green (flower) campus, toeristische spreiding en ondernemersgerichte vergunning ondersteuning.
4. Hoe wordt netcongestie als economisch urgent probleem aangepakt? Niet alleen via duurzaamheidsloketten voor inwoners, maar ook via collectieve oplossingen voor bedrijven.
5. Hoe zorgen de gemeenten voor voldoende ruimte om te ondernemen? Waar kunnen groeiende MKB-bedrijven, sierteeltbedrijven, recreatiebedrijven en innovatieve maakbedrijven zich ontwikkelen?
6. Komt er een regionale aanpak voor arbeidsmigratie en personeelstekorten? Inclusief huisvesting, registratie, toezicht, onderwijs, werkgeverschap en aansluiting van het onderwijs en de arbeidsmarkt.
7. Hoe wordt dienstverlening aan ondernemers verbeterd? Met één aanspreekpunt, snellere duidelijkheid over initiatieven, voorspelbare vergunningprocedures en minder administratieve lasten.
8. Hoe wordt waterkwaliteit verbonden aan onze economie, de Greenport en onze recreatie? Zodat water, landbouw, toerisme en leefomgeving niet los van elkaar worden behandeld.

Wij vragen u daarom om de coalitie- en raadsakkoorden niet alleen te beoordelen op lokale ambities, maar ook op hun gezamenlijke betekenis voor de regionale economie. De economische kracht van de Duin- en Bollenstreek is geen optelsom van vijf lokale beleidsagenda's. Zij vraagt om gedeelde prioriteiten, uitvoeringskracht, bestuurlijke samenhang en structurele betrokkenheid van ondernemers.

Onze oproep is om in de definitieve besluitvorming of uitwerking van de akkoorden expliciet vast te leggen dat de vijf gemeenten gezamenlijk antwoord geven op bovenstaande vragen.

De regio vraagt niet om extra overleg, maar om tempo en uitvoeringskracht. Wij roepen u daarom op om de akkoorden waar nodig aan te scherpen en bij de uitwerking nadrukkelijk te kiezen voor een gezamenlijke regionale economische agenda met concrete projecten, duidelijk eigenaarschap, een werkbare planning en meetbare resultaten.



Nogmaals de coalitieakkoorden geven een stevige basis voor lokale onderwerpen zoals wonen, leefbaarheid, bereikbaarheid en aantrekkelijke leefomgeving maar verdient ons inziens ook een stevige en concrete aanpak voor de urgente regionale problemen die ons allen raken. U kunt ons, de Economic Board, hierin aan uw zijde vinden.

Wij wensen u veel succes en zien uit naar een nieuwe fase van regionale samenwerking. Uiteraard zijn wij graag bereid mee te denken en/of deze brief mondeling te komen toelichten.

Met vriendelijke groet,

De EBDB-boardleden

Ferry Huurman, Stephan Stokkermans, Arjan van Beelen, Ben van Berge Henegouwen, Sandra Bechtholt, John Boot, Dyane Brummelhuis en Werner Haan (voorzitter).



CC: Audrie van Veen – Directeur programma Duin- en Bollenstreek samenwerking